

๑ มกราคม 2561

เรียน ผู้จัดการ

บริษัทที่ปรึกษาทางการเงินทุกแห่ง

ที่ ก.ล.ต.จท.(ว) 1 /2561 เรื่อง แนวทางดำเนินการกับที่ปรึกษาทางการเงิน
ที่ปฏิบัติงานบกพร่อง

โดยที่ที่ปรึกษาทางการเงิน (“FA”) เป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการคัดเลือกและกลั่นกรองคุณภาพของบริษัทที่จะเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คุณค่าให้บริษัทเปิดเผยข้อมูลให้ครบถ้วน ถูกต้อง และเพียงพอต่อการตัดสินใจลงทุน และให้ความเห็นต่อผู้ถือหุ้นเมื่อบริษัทจดทะเบียนมีการทำรายการสำคัญที่อาจกระทบต่อสิทธิและผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น เช่น รายการเกี่ยวกับการเข้าครอบงำกิจการ รายการที่เกี่ยวข้องกัน และรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์สำคัญ ซึ่งผลงานของ FA มีความสำคัญอย่างมากกับผู้ลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องในวงกว้าง ดังนั้น FA จึงต้องปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพและรักษาระบบวิชาชีพ และในกรณีที่น่าจะปรากฏว่า FA รายใดมีการปฏิบัติงานบกพร่อง สำนักงานก็จำเป็นต้องมีมาตรการดำเนินการที่เหมาะสมกับระดับความบกพร่อง ด้วยเหตุนี้ สำนักงานจึงได้มีหนังสือเวียนที่ ก.ล.ต.จ.(ว) 22/2554 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2554 กำหนดแนวทางการพิจารณาความผิดของ FA ทั้งบริษัทที่ปรึกษาทางการเงิน (“บริษัท FA”) และผู้ควบคุมการปฏิบัติงานในสังกัด (“ผู้ควบคุมฯ”) อย่างไรก็ดี สำนักงานได้ใช้แนวทางดังกล่าวมาระยะหนึ่งแล้ว จึงเห็นสมควรปรับปรุงให้มีมาตรการในการดำเนินการกับบริษัท FA และผู้ควบคุมฯ ที่หลากหลายและเหมาะสมกับระดับและสาเหตุของความบกพร่อง โดยการดำเนินการกับบริษัท FA อาจไม่เท่ากับผู้ควบคุมฯ ในสังกัดก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้บริษัท FA ให้ความสำคัญกับการจัดให้มีระบบกำกับดูแลและควบคุมคุณภาพงาน FA ที่มีประสิทธิภาพ และผู้ควบคุมฯ มีการปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบ ด้วยความรอบคอบ และระมัดระวังตามที่จรรยาบรรณวิชาชีพกำหนด

ในการนี้ สำนักงานได้ปรับปรุงแนวทางดำเนินการกับบริษัท FA และผู้ควบคุมฯ ที่ปฏิบัติงานบกพร่อง ดังนั้น จึงขอยกเลิกหนังสือเวียนที่ ก.ล.ต.จ.(ว) 22/2554 และขอเรียนให้ทราบเกี่ยวกับแนวทางที่ปรับปรุงใหม่ ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

(1) กำหนดมาตรการดำเนินการในแต่ละกรณีโดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ประกอบกัน เช่น ความบกพร่องในการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมฯ ความบกพร่องในระบบงานของบริษัท FA ระดับความมีนัยสำคัญ ผลกระทบ การให้ความร่วมมือกับสำนักงานในการดำเนินการกับผู้กระทำผิด เป็นต้น ทั้งนี้ ในกรณีที่พบว่า การปฏิบัติงานมีข้อบกพร่อง การดำเนินการกับบริษัท FA ไม่จำเป็นต้องเป็นระดับเดียวกับการดำเนินการกับผู้ควบคุมฯ ซึ่งภายใต้แนวทางดังกล่าวสำนักงานจะพิจารณาดำเนินการในระดับที่เหมาะสมกับระดับความบกพร่องในการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมฯ และระดับความบกพร่องในระบบงานของบริษัท FA

(2) กำหนดระดับของการดำเนินการที่หลากหลายตั้งแต่ระดับความบกพร่องเล็กน้อย คือ กำชับ ไปจนถึงระดับความบกพร่องร้ายแรง คือ การสั่งพักหรือสั่งเพิกถอน นอกจากนี้ สำนักงานได้เพิ่มมาตรการรองรับกรณีที่ข้อบกพร่องที่พบไม่ร้ายแรงถึงขั้นสั่งพักหรือสั่งเพิกถอน โดยจะเปิดเผยการสั่งการของสำนักงานที่มีต่อบริษัท FA และผู้ควบคุมฯ ให้สาธารณชนทราบ เพื่อให้ผู้ใช้บริการ FA มีข้อมูลเพียงพอสำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกใช้บริการกับ FA ทั้งนี้ สำนักงานได้แก้ไขประกาศว่าด้วยการให้ความเห็นชอบที่ปรึกษาทางการเงินและขอบเขตการดำเนินงาน พ.ศ. 2552 เพื่อรองรับการเปิดเผยการสั่งการของสำนักงานต่อบริษัท FA หรือผู้ควบคุมฯ ตามที่กล่าวข้างต้นด้วย (สิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

อนึ่ง แนวทางดำเนินการกับ FA ที่ปฏิบัติงานบกพร่องและประกาศที่ปรับปรุงในครั้งนี้จะเริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2561 เป็นต้นไป โดยสำนักงานจะพิจารณาผลการปฏิบัติงานของ FA จากการยื่นคำขออนุญาตเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่หรือแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์และร่างหนังสือชี้ชวน หรือแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ หรือรายงานความเห็นของที่ปรึกษาทางการเงินอิสระเกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้องกันและรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์สำคัญ ที่ยื่นต่อสำนักงานหรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมทั้งการรับงานที่ต้องอาศัยความรู้ทางวิชาชีพที่ปรึกษาทางการเงินในการปฏิบัติงานและมีการนำความเห็นของ FA ไปอ้างอิงหรือเปิดเผยต่อสาธารณะเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน เช่น การประเมินมูลค่ากิจการหรือทรัพย์สินอื่น (สำหรับขนาดรายการที่ไม่ถึงระดับที่ต้องจัดให้มีความเห็นของ FA แต่บริษัทจดทะเบียนเลือกที่จะใช้บริการจากบริษัท FA) และการเสนอขายตราสารหนี้ที่ผู้ออกตราสารหนี้ประสงค์จะให้ FA ทำหน้าที่เป็น arranger ในการออกตราสารหนี้ โดย FA เป็นผู้วิเคราะห์ข้อมูลของบริษัทเพื่อให้คำแนะนำแก่ผู้ออกตราสารหนี้ในการกำหนดลักษณะ ข้อตกลง เงื่อนไข และอายุที่เหมาะสมในการออกและเสนอขายตราสารหนี้ เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายรพี สุจริตกุล)

เลขาธิการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แนวทางดำเนินการกับที่ปรึกษาทางการเงินที่ปฏิบัติงานบกพร่อง
2. ภาพถ่ายประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
ที่ สช. 3 /2561 เรื่อง การให้ความเห็นชอบที่ปรึกษาทางการเงินและขอบเขต
การดำเนินงาน (ฉบับที่ 6) ลงวันที่

ฝ่ายจดทะเบียนหลักทรัพย์ - ตราสารทุน

โทรศัพท์/โทรสาร 0-2263-6550

แนวทางดำเนินการกับที่ปรึกษาทางการเงินที่ปฏิบัติงานบกพร่อง

โดยที่ที่ปรึกษาทางการเงิน (“FA”) ในตลาดทุนมีบทบาทสำคัญในการเป็นที่ปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ เช่น การออกและเสนอขายหลักทรัพย์ การเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ (ที่ปรึกษาผู้จัดเตรียมคำเสนอซื้อและที่ปรึกษาของผู้ถือหุ้น) การทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน และการทำรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์สำคัญ เป็นต้น ซึ่งผลงานของ FA มีความสำคัญอย่างมากกับผู้ลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องในวงกว้าง ดังนั้น FA จึงต้องปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพที่ปรึกษาทางการเงินในตลาดทุน ซึ่งในกรณีที่สำนักงานพบว่า FA รายใดมีการปฏิบัติงานบกพร่อง ก็จำเป็นต้องมีมาตรการดำเนินการที่เหมาะสมตามระดับความบกพร่องนั้น

ในการนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนกับ FA สำนักงานจึงได้กำหนดแนวทางดำเนินการกับ FA ที่ปฏิบัติงานบกพร่อง ซึ่งจะเริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2561 เป็นต้นไป ทั้งนี้ สำระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ขอบเขตการทำหน้าที่ของ FA

ครอบคลุมการปฏิบัติงานของ FA ในการจัดเตรียมข้อมูล หรือการให้ความเห็นที่ยื่นต่อสำนักงาน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (“ตลาดหลักทรัพย์ฯ”) หรือผู้ลงทุน เช่น การยื่นคำขออนุญาตเสนอขายหลักทรัพย์ แบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์ ร่างหนังสือชี้ชวน การทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ การทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน และการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์สำคัญ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังครอบคลุมถึงการปฏิบัติงานอื่นที่ต้องอาศัยความรู้ทางวิชาชีพที่ปรึกษาทางการเงินและมีการนำความเห็นของ FA ไปอ้างอิงหรือเปิดเผยต่อสาธารณะเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน เช่น การประเมินมูลค่ากิจการหรือทรัพย์สินอื่น (สำหรับขนาดรายการที่ไม่ถึงระดับที่ต้องจัดให้มีความเห็นของ FA แต่บริษัทจดทะเบียนเลือกที่จะใช้บริการจากบริษัท FA) และการเสนอขายตราสารหนี้ที่ผู้ออกตราสารหนี้ประสงค์จะให้ FA ทำหน้าที่เป็น arranger ในการออกตราสารหนี้ โดย FA เป็นผู้วิเคราะห์ข้อมูลของบริษัทเพื่อให้คำแนะนำแก่ผู้ออกตราสารหนี้ในการกำหนดลักษณะ ข้อตกลง เงื่อนไข และอายุที่เหมาะสมในการออกและเสนอขายตราสารหนี้ เป็นต้น

2. การพิจารณาการปฏิบัติงานของ FA

การปฏิบัติงานของ FA จะพิจารณาจากการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมการปฏิบัติงาน (“ผู้ควบคุมฯ”) และระบบงานของบริษัทที่ผู้ควบคุมฯ สังกัด (“บริษัท FA”) ตามประกาศ FA มาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานของที่ปรึกษาทางการเงิน โดยมีแนวทางการพิจารณาดังนี้

2.1 การทำ due diligence

FA มีบทบาททั้งในด้านการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ และบทบาทในการให้ความเห็นต่อผู้ถือหุ้นเมื่อบริษัทจดทะเบียนมีการทำรายการสำคัญที่อาจกระทบต่อสิทธิและผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น เช่น รายการเกี่ยวกับการเข้าครอบงำกิจการ รายการที่เกี่ยวข้องกัน

และรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์สำคัญ เป็นต้น ดังนั้น FA จึงต้องทำ due diligence ในแต่ละเรื่องตามมาตรฐานวิชาชีพ โดยมีตัวอย่างดังนี้

(1) กรณีเป็น FA ในการเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน ต้องทำ due diligence ในเรื่องต่อไปนี้

- โครงสร้างการถือหุ้นและการบริหารงานหรือรายการที่อาจเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (conflict of interest)
- ระบบการควบคุมภายในและระบบการเปิดเผยข้อมูล
- ความเสี่ยงจากการประกอบธุรกิจและการบริหารจัดการ
- การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน สภาพคล่อง และความสามารถในการดำเนินธุรกิจ

(2) กรณีเป็น IFA เพื่อให้ความเห็นต่อผู้ถือหุ้นเมื่อบริษัทมีการทำรายการที่สำคัญ เช่น รายการที่เกี่ยวข้องโยกกัน รายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์สำคัญ การควบกิจการ เป็นต้น ต้องทำ due diligence ในเรื่องต่อไปนี้

- ความเสี่ยงและผลกระทบจากการทำรายการ เช่น ความเพียงพอของแหล่งเงินทุน ลักษณะเงื่อนไขหรือข้อจำกัดที่สำคัญ แผนธุรกิจ ภาระผูกพันหลังจากการทำรายการ ผลกระทบต่อฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน สภาพคล่อง และความสามารถในการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น
- การประเมินมูลค่ากิจการหรือทรัพย์สิน เช่น ความสมเหตุสมผลของที่มาหรือสมมติฐานที่สำคัญ หลักการและความเหมาะสมของแบบจำลองที่เลือกใช้ ตัวแปร และวิธีการคำนวณในการประเมินมูลค่า เป็นต้น

(3) กรณีเป็นการให้บริการอื่นที่ใช้ความรู้ทางวิชาชีพที่ปรึกษาทางการเงิน เช่น การประเมินมูลค่ากิจการหรือทรัพย์สินอื่น (สำหรับขนาดรายการที่ไม่ถึงระดับที่ต้องจัดให้มีการเห็นของ FA แต่บริษัทจดทะเบียนเลือกที่จะใช้บริการจากบริษัท FA) และการเสนอขายตราสารหนี้ที่ผู้ออกตราสารหนี้ประสงค์จะให้ FA ทำหน้าที่เป็น arranger ในการออกตราสารหนี้ ใช้แนวทางการทำ due diligence ในทำนองเดียวกับ (1) หรือ (2) แล้วแต่กรณี

2.2 ระบบงานของบริษัท FA

บริษัท FA ต้องจัดให้มีระบบงานที่ครอบคลุมถึงการควบคุมคุณภาพงานของบริษัท FA ตามจรรยาบรรณของ FA ที่จัดทำโดยชมรมวณิชธนกิจ (“ชมรมฯ”) ในเรื่องต่าง ๆ เช่น การพิจารณารับงาน การจัดให้มีทรัพยากรและบุคลากรที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน การควบคุมคุณภาพงานและการปฏิบัติงานของพนักงานให้เป็นไปตามจรรยาบรรณและมาตรฐานการทำ due diligence เป็นต้น ดังนั้น ในการพิจารณาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น จะพิจารณาว่า มีสาเหตุมาจากข้อบกพร่องในระบบงานของบริษัท FA หรือไม่

3. แนวทางดำเนินการกับ FA ที่ปฏิบัติงานบกพร่อง

สำนักงานจะพิจารณาดำเนินการกับผู้ควบคุมฯ และบริษัท FA ที่ปฏิบัติงานบกพร่อง ดังนี้

3.1 การพิจารณาเบื้องต้น

กรณีผู้ควบคุมฯ

การพิจารณาความบกพร่องของผู้ควบคุมฯ จะพิจารณาจากความรอบคอบและความครบถ้วนของการทำ due diligence และการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งการปฏิบัติงานบกพร่องดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อพิจารณาของสำนักงานและการตัดสินใจของผู้ลงทุน ทั้งนี้ ในการพิจารณาดำเนินการกับผู้ควบคุมฯ ที่ปฏิบัติงานบกพร่องจะพิจารณาทั้งความบกพร่องในครั้งนั้นและความบกพร่องที่เกิดในรอบ 12 เดือนก่อนหน้าด้วย ซึ่งการดำเนินการกับผู้ควบคุมฯ จะเป็นไปตามระดับความบกพร่อง ซึ่งมี 5 ระดับจากน้อยไปมากตามตารางแนบท้าย โดยการพิจารณาว่าจะดำเนินการในระดับใด สำนักงานจะนำปัจจัยตาม 3.2 เช่น ระดับความมีนัยสำคัญ เจตนาในการปกปิดข้อมูล เป็นต้น มาประกอบการพิจารณาด้วย โดยหากเป็นเรื่องไม่ร้ายแรงแต่แสดงให้เห็นถึงความไม่ใส่ใจและไม่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่หรือขาดความระมัดระวังรอบคอบ สำนักงานอาจพิจารณาว่า เป็นความบกพร่องในระดับ 1-2 แต่หากเป็นรายการที่มีนัยสำคัญ หรือมีเจตนาปกปิดข้อมูล หรือตกแต่งตัวเลข สำนักงานอาจพิจารณาว่าเป็นความบกพร่องตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป

สำหรับตัวอย่างความบกพร่องในการทำ due diligence ของผู้ควบคุมฯ ที่สำนักงานพบ ได้แก่ การไม่ตรวจสอบข้อมูลหรือตรวจสอบข้อมูลเพียงบางส่วน หรือการไม่สามารถแสดงหลักฐานการทำ due diligence ได้ ซึ่งอาจทำให้มีข้อสงสัยเกี่ยวกับความถูกต้อง และครบถ้วนของข้อมูลของบริษัทที่ขออนุญาตเสนอขายหุ้นต่อประชาชน โดยมีตัวอย่างความบกพร่องในแต่ละระดับ ดังนี้ ทั้งนี้ สำหรับตัวอย่างที่แสดงในแต่ละระดับความบกพร่องเป็นเพียงความเห็นเบื้องต้นของสำนักงานเท่านั้น โดยหากมีข้อเท็จจริงในแต่ละกรณีเพิ่มเติม ความเห็นของสำนักงานก็อาจเปลี่ยนแปลงได้

(ก) ความบกพร่องระดับ 1 – 2 ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ที่แสดงให้เห็นถึงความไม่ใส่ใจและไม่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่หรือขาดความระมัดระวังรอบคอบ เช่น

(1) การไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขทางการเงินตามสัญญาเงินกู้กับสถาบันการเงิน (bank covenant) และไม่ประเมินความสามารถในการปฏิบัติตาม bank covenant เช่น บริษัทมีเหตุที่ไม่สามารถปฏิบัติตาม bank covenant แต่อยู่ระหว่างขอผ่อนผันจากธนาคาร เป็นต้น ซึ่งการไม่พิจารณาข้อมูล หรือแสดงข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน อาจทำให้ผู้ลงทุนไม่สามารถประเมินผลกระทบได้

(2) การไม่แสดงข้อมูลสัญญาหรือข้อตกลงที่อาจมีเงื่อนไขที่กระทบต่อฐานะการเงินหรือการดำเนินธุรกิจในอนาคตหรือการตัดสินใจของผู้ลงทุน เช่น การไม่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาการรับโอนกิจการที่มีข้อตกลงให้บริษัทต้องรับภาระหนี้สินจำนวนหนึ่งที่เกิดขึ้นภายหลังการโอนกิจการ เป็นต้น

(3) ความไม่ครบถ้วนของ license ในการประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะที่เป็น การประกอบธุรกิจหลักของบริษัท ซึ่งหากมิได้ติดตามให้มีการต่ออายุ license อย่างต่อเนื่อง อาจส่งผล ต่อการดำเนินธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญได้

(4) การไม่แสดงข้อมูลความคืบหน้าของการดำเนินการกับข้อพิพาท ที่สำคัญที่อาจกระทบกับการประกอบธุรกิจในอนาคต

(5) การไม่แสดงข้อมูลการเปลี่ยนแปลงนโยบายที่สำคัญในการดำเนิน ธุรกิจที่อาจทำให้มีผลกระทบต่อบริษัทและการตัดสินใจในการลงทุน เช่น การเปลี่ยนช่องทาง การจำหน่าย/วิธีการจัดหาสินค้าที่มีผลให้ต้นทุนการดำเนินงานของบริษัทเพิ่มขึ้นหรือลดลง อย่างมีนัยสำคัญ การเปลี่ยนนโยบายการจ่ายค่าใช้จ่ยบางรายการที่เป็นการเปลี่ยนแปลงในระยะสั้น ซึ่งมีผลให้กำไรของบริษัทเพิ่มขึ้นแบบชั่วคราว เป็นต้น

(6) ความไม่สมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีต่าง ๆ เช่น นโยบาย การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ เป็นต้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความถูกต้องของงบการเงิน

(7) ความไม่สมเหตุสมผลของสมมติฐานที่ผู้ประเมินราคาทรัพย์สิน ใช้ในการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน โดยเฉพาะกรณีที่เป็นรายการขนาดใหญ่หรือเป็นรายการที่ทำกับ บุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจทำให้มีข้อสงสัยถึงความเหมาะสมของรายการดังกล่าว

(8) เกิดความขัดแย้งที่มีนัยสำคัญของข้อมูลที่ได้จากการทำ due diligence กับข้อมูลที่ปรากฏในรายงานของผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ประเมินราคาทรัพย์สิน ผู้สอบบัญชี นักคณิตศาสตร์ประกันภัย เป็นต้น

(9) การไม่ดูแลให้ผู้บริหารของบริษัทให้ข่าวเฉพาะข้อมูลที่ปรากฏ ในแบบ filing แล้วเท่านั้น เช่น การให้ข่าวเกี่ยวกับประมาณการรายได้ ทั้ง ๆ ที่แบบ filing ไม่มี ข้อมูลดังกล่าว หรือการให้ข้อมูลเกี่ยวกับราคาเสนอขาย (ซึ่งยังไม่ปรากฏในแบบ filing) ก่อนวันที่ แบบ filing มีผลบังคับใช้

(10) การไม่จัดทำหลักฐานสนับสนุนการทำหน้าที่ที่ปรึกษาทางการเงิน เช่น ไม่มีกระดาษทำการ (working paper) ที่แสดงวิธีการตรวจสอบที่ใช้และผลการตรวจสอบที่พบ อย่างชัดเจนในการปฏิบัติงานในแต่ละเรื่อง ทำให้ไม่สามารถสอบทานการปฏิบัติงานในเรื่องนั้น ๆ ในภายหลังได้

(ข) ความบกพร่องระดับ 3 ได้แก่ เรื่องที่มีนัยสำคัญมาก ซึ่งอาจมีผลกระทบ อย่างมากต่อการพิจารณาคำขออนุญาตของสำนักงาน หรือต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน เช่น

(1) การจัดโครงสร้างการถือหุ้นที่ไม่ชัดเจน ทำให้ผู้ลงทุนไม่สามารถ วิเคราะห์ผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมบริษัทที่แท้จริงได้ ซึ่งอาจนำไปสู่การทำรายการระหว่งกัน ที่ไม่เป็นธรรมกับบริษัท

(2) ความบกพร่องในการวิเคราะห์และแสดงข้อมูลสาเหตุที่แท้จริงที่กระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท เช่น สาเหตุของการปิดโรงงานเป็นผลมาจากการเกิดผลขาดทุนมาอย่างต่อเนื่อง แต่ให้เหตุผลว่าเป็นเพราะการขาดแคลนวัตถุดิบชั่วคราว โดยการแสดงสาเหตุที่ไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง อาจทำให้ผู้ลงทุนไม่สามารถวิเคราะห์ผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจได้อย่างถูกต้อง

(3) การไม่ดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการตรวจสอบผู้ตรวจสอบภายใน หรือผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในที่สำคัญของบริษัท ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทได้

(4) การไม่ดำเนินการตามข้อสังเกตของสำนักงานจากการทำ pre-consult ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณสมบัติและการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท

(ค) ความบกพร่องระดับ 4-5 ได้แก่ เรื่องที่เป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือมีเจตนาปกปิดข้อมูล หรือตกแต่งตัวเลข เช่น

(1) การสนับสนุนให้มีการจัดโครงสร้างการถือหุ้นที่มีการใช้ nominee เพื่ออำพรางผู้ถือหุ้นที่แท้จริง ซึ่งทำให้โครงสร้างการถือหุ้น รวมทั้งผู้มีอำนาจควบคุมและผู้มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการ ไม่ได้สะท้อนการมีอำนาจการควบคุมและส่วนได้เสียของผู้ถือหุ้นที่แท้จริง

(2) การไม่สอบทานการทำรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นรายการที่มีนัยสำคัญ และมีความผิดปกติที่อาจนำไปสู่ประเด็นเกี่ยวกับการตกแต่งบัญชี เช่น รายการขายสินค้าจำนวนมากให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกันในช่วงวันสิ้นรอบบัญชีโดยไม่ใช่การขายจริง (ไม่ true sale) เป็นต้น

(3) การไม่สอบทานรายได้หรือรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยไม่มีเหตุผลสนับสนุนที่น่าเชื่อถือ เช่น มีการบันทึกรายได้แต่ลูกค้าไม่มีตัวตน หรือมีรายจ่ายที่จ่ายไปแต่ไม่ได้รับสินค้าหรือบริการจริง เป็นต้น

(4) การยื่นคำขออนุญาตครั้งใหม่กับสำนักงาน ยังปรากฏประเด็นสำคัญที่เป็นเหตุของการถอนคำขออนุญาตหรือการปฏิเสธคำขออนุญาตครั้งก่อน และยังไม่ได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุง

กรณีบริษัท FA

การพิจารณาความบกพร่องของบริษัท FA จะพิจารณาว่า การที่ผู้ควบคุมฯ ในสังกัดปฏิบัติงานบกพร่องมีสาเหตุจากการที่บริษัท FA ไม่จัดให้มีระบบการกำกับดูแลและควบคุมคุณภาพงานของผู้ควบคุมฯ¹ ที่เหมาะสมและเพียงพอด้วยหรือไม่ โดยหากพบว่า ระบบงานดังกล่าวของบริษัท FA มีความบกพร่อง สำนักงานจะดำเนินการกับบริษัท FA ตามระดับความบกพร่องของระบบการกำกับดูแลและควบคุมคุณภาพงานของผู้ควบคุมฯ ซึ่งการดำเนินการกับบริษัท FA เป็นไปได้ตั้งแต่การมีหนังสือกำกับ

¹ ระบบการกำกับดูแลและควบคุมคุณภาพงานของผู้ควบคุมฯ เป็นระบบงานประการหนึ่งของบริษัท FA ตามจรรยาบรรณของ FA ที่จัดทำโดยชมรมวามิชนกกิจ

ไปจนถึงการสั่งพักหรือสั่งเพิกถอน² การให้ความเห็นชอบ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการกับบริษัท FA ไม่จำเป็นต้องเหมือนกับดำเนินการกับผู้ควบคุมฯ ก็ได้ เช่น หากความบกพร่องจากการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมฯ ในสังกัดของบริษัท FA ร้ายแรงถึงระดับที่สำนักงานจะสั่งพักการให้ความเห็นชอบผู้ควบคุมฯ แต่สำนักงานอาจไม่สั่งพักการให้ความเห็นชอบบริษัท FA ก็ได้ หากบริษัท FA สามารถพิสูจน์ได้ว่าระบบการกำกับดูแลและควบคุมคุณภาพงานของผู้ควบคุมฯ ไม่ได้มีความบกพร่องอย่างร้ายแรงด้วย ทั้งนี้ ในการพิจารณาดำเนินการกับบริษัท FA จะพิจารณาทั้งความบกพร่องในครั้งนี้อย่างเดียวและความบกพร่องที่เกิดในรอบ 12 เดือนก่อนหน้าด้วย โดยนำปัจจัยตาม 3.2 มาประกอบการพิจารณาด้วยเช่นเดียวกับกรณีผู้ควบคุมฯ

3.2 ปัจจัยประกอบในการพิจารณาดำเนินการกับผู้ควบคุมฯ และบริษัท FA

(ก) ขอบเขตของผลกระทบจากพฤติกรรมที่บกพร่อง เช่น ข้อบกพร่องดังกล่าว หากไม่ได้รับการทักท้วงหรือแก้ไขอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ลงทุน หรือกระทบต่อความน่าเชื่อถือของบริษัทจดทะเบียนและระบบตลาดทุนในวงกว้าง

(ข) นัยสำคัญของข้อบกพร่อง เช่น จำนวนเงินที่เกี่ยวข้อง ระดับความเสี่ยง และผลกระทบที่เกี่ยวข้อง

(ค) การให้ความร่วมมือกับสำนักงานในการดำเนินการทางกฎหมายกับผู้กระทำความผิด หรือแก้ไขปรับปรุงข้อมูลเพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจหรือขีดขวางการปฏิบัติงานของสำนักงาน เช่น ทำลายหรือปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน เป็นต้น

(ง) มีประวัติการทำหน้าที่บกพร่องซ้ำซากหรือต่อเนื่อง ทั้งนี้ ในกรณีผู้ควบคุมฯ ย้ายสังกัดสำนักงานจะเก็บประวัติติดตามตัวผู้ควบคุมฯ อยู่นั้น

(จ) ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความเกี่ยวข้องของบุคคลต่อพฤติกรรม เช่น เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน เป็นต้น

4. การดำเนินการของสำนักงานในกรณีที่เป็นการมีความบกพร่องตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป

4.1 กระบวนการพิจารณาดำเนินการ : เพื่อให้กระบวนการพิจารณาเป็นไปโดยรอบคอบและโปร่งใส สำนักงานจะเสนอคณะทำงานเพื่อพิจารณาการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ควบคุมฯ และบริษัท FA ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานและสมาคมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้แทนจากชมรมฯ เพื่อให้คำแนะนำและความเห็นต่อสำนักงานก่อนที่จะดำเนินการต่อไป

4.2 กรณีสั่งพัก/สั่งเพิกถอน : สำนักงานจะแจ้งสิทธิอุทธรณ์³ไปพร้อมกับการสั่งพัก/สั่งเพิกถอน โดยสามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ภายใน 15 วันนับจากวันที่สำนักงานสั่งพัก/สั่งเพิกถอน ทั้งนี้ สำนักงานจะเผยแพร่ข่าวการสั่งพัก/สั่งเพิกถอนดังกล่าวด้วย

² บริษัท FA ที่ถูกสั่งพัก/สั่งเพิกถอนการให้ความเห็นชอบ ก่อนกลับมาปฏิบัติงานใหม่จะต้องแสดงว่าได้แก้ไขระบบงานที่บกพร่องแล้ว

ตารางแสดงการดำเนินการกับผู้ควบคุมฯ ที่ปฏิบัติงานนอกกรอบในแต่ละระดับ

ระดับ ความบกพร่อง	ลักษณะข้อบกพร่อง	มาตรการดำเนินการ
บกพร่องระดับ 1	พบข้อบกพร่องในเรื่องเล็กน้อยที่แม้ว่าจะไม่มีผลกระทบต่ออย่างมีนัยต่อการพิจารณา คำขออนุญาตของสำนักงาน หรือต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน แต่ข้อบกพร่องที่พบ แสดงให้เห็นถึงความไม่ใส่ใจและไม่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ ที่ต้อง ดำเนินการเท่าที่ควร เพื่อให้มั่นใจก่อนที่จะยื่นคำขอต่อสำนักงาน เช่น ข้อบกพร่อง ที่พบมีจำนวนหลายประเด็น เป็นต้น	กำกับเป็นหนังสือไปยังผู้ควบคุมฯ และแจ้งให้บริษัท FA ต้นสังกัด รับทราบ
บกพร่องระดับ 2	พบข้อบกพร่องในเรื่องที่มีนัยสำคัญ โดยมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการขาด ความระมัดระวังรอบคอบในการตรวจสอบข้อมูลที่สำคัญของบริษัท ซึ่งอาจ มีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการพิจารณาคำขออนุญาตของสำนักงาน หรือต่อ การตัดสินใจของผู้ลงทุน	- กำกับเป็นหนังสือไปยังผู้ควบคุมฯ และแจ้งให้บริษัท FA ต้นสังกัดรับทราบเรื่องข้อบกพร่องในการทำงานของผู้ควบคุมฯ โดยขอให้บริษัท FA เพิ่มความเข้มงวดในการกำกับดูแล การทำงานของผู้ควบคุมฯ และ - ให้บริษัท FA เสนอหนังสือของสำนักงานให้คณะกรรมการ บริษัท FA รับทราบด้วย
บกพร่องระดับ 3	พบข้อบกพร่องในเรื่องที่มีนัยสำคัญมาก โดยมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการขาด ความระมัดระวังรอบคอบในการตรวจสอบข้อมูลที่สำคัญของบริษัท ซึ่งอาจมี ผลกระทบต่ออย่างมากต่อการพิจารณาคำขออนุญาตของสำนักงาน หรือต่อการตัดสินใจ ของผู้ลงทุน	- กำกับเป็นหนังสือไปยังผู้ควบคุมฯ และแจ้งให้บริษัท FA ต้นสังกัดรับทราบเรื่องข้อบกพร่องในการทำงานของผู้ควบคุมฯ โดยขอให้บริษัท FA เพิ่มความเข้มงวดในการกำกับดูแล การทำงานของผู้ควบคุมฯ และ - ให้บริษัท FA เสนอหนังสือของสำนักงานให้คณะกรรมการ บริษัท FA รับทราบด้วย

ระดับความบกพร่อง	ลักษณะข้อบกพร่อง	มาตรการดำเนินการ
บกพร่องระดับ 4	พบข้อบกพร่องในเรื่องร้ายแรง โดยมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความประมาทเดินเล่ออย่างร้ายแรงหรือการขาดความระมัดระวังรอบคอบอย่างมากในการตรวจสอบข้อมูลที่สำคัญของบริษัท ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมากต่อการพิจารณาคุณค่าของหุ้นของสำนักงาน หรือต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน	สิ่งนี้ ในหนังสือของสำนักงานจะแจ้งให้ทราบด้วยว่า สำนักงานจะเปิดเผยการสั่งการของสำนักงานกับผู้ควบคุมฯ ผ่าน website สำนักงาน ตั้งพักการให้ความเห็นชอบ และออกข่าวการสั่งพัก ทั้งนี้ ระยะเวลาที่สั่งพักขั้นต่ำ คือ 1 ปี สูงสุด คือ 3 ปี โดยอาจเพิ่มหรือลดระยะเวลาสั่งพักได้ด้วยปัจจัยพิจารณาตาม 3.2 ของแนวทางการดำเนินการกับที่ปรึกษาทางการเงินที่ปฏิบัติงานบกพร่อง แต่สุดท้ายต้องไม่น้อยกว่า 6 เดือน
บกพร่องระดับ 5	พบข้อบกพร่องในเรื่องร้ายแรง โดยมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการมีเจตนาไม่สุจริต โดยให้ความช่วยเหลือแก่บริษัทในการปกปิดข้อเท็จจริงหรือแสดงข้อมูลอันเป็นเท็จ หรือมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการละเลยการตรวจสอบในเรื่องที่มีเหตุอันควรสงสัยอย่างมากว่าบริษัทอาจปกปิดข้อมูลสำคัญหรือเรื่องที่มีความขัดแย้งกันอย่างมากของข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมากต่อการพิจารณาคุณค่าของหุ้นของสำนักงาน หรือต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน	ตั้งพักถอนการให้ความเห็นชอบ ² และออกข่าวการสั่งพักถอน สิ่งนี้ ระยะเวลาที่สั่งพักถอนสูงสุดคือ 10 ปี โดยอาจลดระยะเวลาตั้งพักถอนได้ด้วยปัจจัยพิจารณาตาม 3.2 ของแนวทางการดำเนินการกับที่ปรึกษาทางการเงินที่ปฏิบัติงานบกพร่อง แต่สุดท้ายต้องไม่น้อยกว่า 3 ปี

² ผู้ควบคุมฯ ที่ถูกสั่งพักถอนการให้ความเห็นชอบจะขอกลับมาปฏิบัติงานเป็นผู้ควบคุมฯ อีกครั้งต้องผ่านการทดสอบตามหลักสูตร FA ของชมรมฯ ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ที่ สช. 3 /2561

เรื่อง การให้ความเห็นชอบที่ปรึกษาทางการเงิน

และขอบเขตการดำเนินงาน

(ฉบับที่ 6)

โดยที่ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่เกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ และที่เกี่ยวกับการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ กำหนดให้การให้คำปรึกษา ให้ความเห็นและจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ และที่เกี่ยวกับการเข้าถือหลักทรัพย์ เพื่อครอบงำกิจการ ต้องมีที่ปรึกษาทางการเงินซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในบัญชีที่สำนักงานให้ความเห็นชอบ เป็นผู้ร่วมจัดทำหรือให้ความเห็น และโดยที่เป็นการสมควรให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเปิดเผยผลการดำเนินการของสำนักงานต่อที่ปรึกษาทางการเงินและผู้ควบคุมการปฏิบัติงาน ที่ไม่มีคุณสมบัติหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น สำนักงานออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของข้อ 26 แห่งประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการให้ความเห็นชอบที่ปรึกษาทางการเงินและขอบเขตการดำเนินงาน พ.ศ. 2552 ลงวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2552 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สจ. 42/2554 เรื่อง การให้ความเห็นชอบที่ปรึกษาทางการเงินและขอบเขตการดำเนินงาน (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2554 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เพื่อรักษาประโยชน์ของประชาชนหรือเพื่อคุ้มครองผู้ลงทุน สำนักงานอาจเปิดเผยผลการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต่อบุคคลใด ๆ ตามอำนาจที่กำหนดไว้ในมาตรา 24/1”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2561 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2561

(นายรพี สุจริตกุล)

เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์